

Innspill - Stortingsmelding 68/20 om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser

1. Innledning

Det vises til olje og energiminister Tina Brus invitasjon 12. november 2020 til å komme med innspill til regjeringens arbeid med stortingsmelding om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser. Regjeringen har med frist 10. desember bedt om to typer innspill:

- 1) Innspill til arbeidet med stortingsmeldingen generelt
- 2) Innspill til arbeidet med veikart for hydrogen

Haugalandet, ligger sentralt plassert på Vestlandet mellom Bergen og Stavanger og består av de ti kommunene Bokn, Etne, Haugesund, Karmøy, Sauda, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord. Ifølge Menon Economics (Måltall for Haugesundregionen 2020) er det rundt 54 400 sysselsatte i regionen, hvorav i overkant 40 000 er sysselsatt i næringslivet. Næringene maritim og olje og gass sysselsetter klart flest, men utviklingen i sysselsetting er forholdsvis svak sammenlignet med andre større regioner og landet for øvrig. Behovet for næringsutvikling og nye arbeidsplasser er derfor stort. Regionrådet for Haugalandet har siden 2014 bestått av alle de 10 eierkommunene i Haugaland Vekst IKS samt Rogaland fylkeskommune. Hovedfunksjonen til regionrådet er å være en arena for interkommunalt samarbeid i regionen, med utvalgte felles problemstillinger og tiltak som regionen enes om. Haugaland Vekst er det administrative apparatet som iverksetter dette. Regionrådet vedtok enstemmig i dag å sende følgende innspill (etter avtale med OED v/Ella Ege Bye i mail 04.12.20):

Innspill til arbeidet med stortingsmeldingen generelt

Norge skal kutte 50 prosent av klimagassutslippene sammenlignet med 1990-nivået innen 2030, og 80 prosent innen 2050. Elektrifisering er det viktigste klimatiltaket Norge kan gjennomføre for å nå målene og legge om til et fornybart samfunn. Elektrifisering av samfunnet vil føre til en sterk økning i kraftforbruket, noe som bekreftes av nylig oppdaterte analyser fra Statnett og NVE. For å matche etterspørselen forventer både Statnett og NVE at tilbudssiden holder tritt. Det betyr at det må legges til rette for utbygging av mer vann-, vind og solenergi. Og det må legges til rette for oppgraderinger og større investeringer i transmisjonsnett.

Energiregionen Haugalandet attraktiv for nye grønne industrietableringer

Den unike kombinasjonen med høy arbeidsplassdekning innen verft- og leverandørindustri (8-10 ganger høyere enn landssnittet), tilgang til kraft, store ferdigregulerte

industriområder, og landets mest voksende havneområde, samt nærhet til sjøområder for havvind, har et potensiale for verdiskaping og jobbskaping, av svært stor nasjonal betydning. Regionen har også en høy arbeidsplassdekning innen prosessindustri (2 ganger høyere enn landssnittet). Dette er prosessindustri i verdensklasse som må sikres gode rammebetingelser framover.

På Haugalandet er det både konkrete planer og stort behov for å legge til rette for ny kraftforedlende industri basert på norske energiresurser. Tilstrekkelig nettkapasitet er derfor

avgjørende for utviklingen i regionen. Utbygging og tilgang på ny fornybar energi har tilsvarende verdi for regionen. Norges største kraftprodusent Statkraft, og den tiende største vannkraftprodusenten, Sunnhordland Kraftlag, har begge flere av sine produksjonsanlegg i regionen og er avhengig av gode rammevilkår for nødvendig økning i produksjonen og for å legge til rette for regional vekst.

For å øke tilgangen på fornybar energi er det også viktig at myndighetene legger til rette for økt satsing på havvind. Norge har mange fortrinn som gjør at det er mulig å ta en ledende posisjon innenfor flytende havvind, og Haugalandet og Sunnhordland er allerede svært godt posisjonert til å bli den foretrukne regionen for industriutvikling og tjenesteleveranser knyttet til havvind-satsingen, hvor allerede over 40 % av verdiskapingen i regionen er knyttet til den maritime næringen.

Utsira Nord har geografisk nærhet til regionen, og ilandføring av produksjonen til et tilknytningspunkt på Gismarvik vil bidra til å styrke forsyningssikkerheten og legge til rette for nye arbeidsplasser innen kraftintensiv industri. Innen havvind bør stortingsmelding 68/20 blant annet sette mål om antall installerte GW i perioden 2030 til 2050, oversikten over områder for utbygging av havvind bør oppdateres og utvides for å møte fremtidig kraftbehov, det må sikres effektive konsesjonsprosesser som posisjonerer Norge i internasjonal konkurranse og det må legges til rette for at norske leverandører blir konkurransedyktige også i det internasjonale markedet. Dette vil kunne bidra til at norsk leverandørindustri også kan bli verdensledende på sikt, og hvor Haugalandet og Sunnhordland vil kunne ta en sentral posisjon, basert på den unike kompetansen en allerede har innenfor maritim offshore-næring. Testinfrastrukturen ved MetCentre er også viktig å ivareta ved å gi nødvendige konsesjoner for uttesting av nye teknologier for havvind-konsepter, også internasjonale. En viser ellers til innspill fra havvindklyngen, Norwegian Offshore Wind Cluster, med sine 220 medlemsbedrifter og en av de raskest voksende klyngene i landet.

Petroleumsnæringen har spilt en sentral rolle for utviklingen av velferdssamfunnet, og vil være en viktig bidragsyter i omstillingen til fornybarsamfunnet. Det samlede rammeverket rundt petroleumsnæringen, som i hovedsak er en videreføring av rammeverket rundt vannkraftsektoren med tungt offentlig eierskap, konsesjonsregler og særlige skatteregler har vært fremtidsrettet, effektivt og tjent det norske samfunn godt. Vår langsiktige energipolitikk må bygge videre på slike institusjonelle ordninger, og med positive fordelingsregler av verdiskapingen som også tilgodeser de lokalsamfunn som bidrar med sine naturressurser og verdifulle areal til industrien. Europa vil fortsatt trenge olje og gass fra Norge, og vår teknologi fra sokkelen vil være et viktig konkurransefortrinn i utviklingen av andre energiformer i kombinasjon med karbonfangst og lagring.

Regionens unike industri-, prosess- og maritime-kompetanse sammen med tilgjengeliggjort areal for energi- og arealkrevende industri blant annet med Norges største ferdigregulerte næringspark, samt den viktige energimiksen regionen har tilgang på, gjør at Haugalandet er godt posisjonert for langsiktig grønn verdiskaping fra norske energiressurser.

2. Innspill til arbeidet med veikart for hydrogen

Regionrådet for Haugalandet deler oppfatningen om at hydrogen og CO₂-håndtering kan bli nye vekstområder for norsk næringsliv. Hydrogen vil både kunne erstatte olje og gass og bidra til å styrke forsyningssikkerheten, også fordi behovet vil øke med introduksjonen av fornybar elektrisitet fra sol og vind. For regionrådet er det viktig at regjeringen i et nytt veikart for hydrogen legger til rette for utvikling av både hydrogenproduksjon basert på

dampreforming fra gass eller gassifisering av olje, og produksjon av hydrogen fra fornybare ressurser. Dette må sees i en sammenheng. Samtidig er det viktig at det i veikartet for hydrogen settes konkrete mål for både forbruk og produksjon av hydrogen i Norge og at det tilrettelegges gode virkemidler og rammebetingelser.

Viser også til innspill fra regionalt industriprosjekt kalt Hydrogen Valley med fokus på vekstmuligheter i regionen basert på energiresurser og hydrogenproduksjon i regionen. Innspillet har tittel: «Hydrogen Valley - «Hydrogen som energibærer i det grønne skiftet».

Haugesund, 11.12.20

Vennlig hilsen

sign.

Arne-Christian Mohn
Leder Regionrådet for Haugalandet

K. Tormod Karlsen
adm.dir. Haugaland Vekst